

Verlag 7e bijeenkomst klankbordgroep Bosscherwaarden

29 juni 2016 , Café de Engel in Wijk bij Duurstede, versie 1.2

Aanwezigen

Klankbordgroepleden: Ton Janssen (VNMW), Alfred van den Berg (omwonende, ondernemer), Henny Olthof (Groenberaad), Cor Bongers (LTO Kromme Rijn en Heuvelruggemeenten), Hisse de Vries (inwoner Wijk), Harry van Raaij (BosscherMEERwaarden), Marc Gnodde (omwonende Bosscherwaarden), .

Adviseurs en initiatiefnemer: Gijs van Waning (directie Bosscherwaarden B.V.), Dick van Pijkeren (Arcadis), Gerard Litjens (Stroming, verslag), Arnold van Kreveld (Stroming, voorzitter en verslag).

1. Opening

Miranda Boland, Kees van Heerden hebben zich voor deze bijeenkomst afgemeld, Frans Vera (adviseur Bosscherwaarden) is met vakantie, SBB is afwezig.

Jan Willem van Waning wordt vanwege een operatie vervangen door Gijs van Waning.

2. Actuele planning

Dick licht de rondgestuurde planning toe. Het eerste belangrijke moment voor de klankbordgroep is september. Dan moeten de MER-stukken klaar zijn en kunnen worden besproken in de klankbordgroep. Haskoning wordt, als coördinator van de MER, gevraagd bij deze klankbordgroep te zijn. N.a.v. de toelichting vraagt Hisse waar de grootste risico's m.b.t. de planning liggen. Dick geeft aan dat het in deze fase m.n. de tijdsdruk is waardoor de planning onder druk staat. De rivierkundige berekeningen zijn altijd spannend. Deze worden besproken onder het volgende agendapunt.

3. Rivierkundige berekeningen

Dick presenteert de stand van zaken tot nu toe. Omdat het voorlopige resultaten zijn, die bovendien nog niet zijn besproken met de opdrachtgever, wordt de presentatie niet uitgedeeld of rondgestuurd. Er worden 5 scenario's (plus de uitgangssituatie) doorgerekend. 2 van de 5 zijn gedaan. Het betreft de 2 scenario's met naar verwachting de grootste effecten, te weten: 1) een slechtst denkbare situatie met twee open plassen, en 2) de eindinrichting met een gladde variant (met weinig opgaande begroeiing). De voorlopige conclusie is dat het plan rivierkundig haalbaar is. Cor vraagt zich af hoe deze gladde variant het meest effect kan hebben; het water wordt in deze variant toch het snelste afgevoerd? Dick beaamt dit, maar geeft aan dat het belangrijkste effect van deze variant is in het stroomafwaartse deel van de Bosscherwaarden waar al het water daardoor snel samenkomt en waar dus een piekje kan ontstaan.

De scenario's worden op een groot aantal elementen beoordeeld, waarvan de belangrijkste zijn/te maken hebben met: waterstandsverandering, dwarsstroming en sedimentatie & erosie.

Het eerste scenario (met twee open plassen) is naar verwachting van Arcadis door RWS vergunbaar, met enkele mitsen. Deze mitsen lijken redelijk eenvoudig oplosbaar. Overigens is dit scenario voor alle partijen (inclusief de initiatiefnemer) onwenselijk. Toch wordt in deze fase niet uitgesloten dat deze situatie mee wordt genomen in de aanvraag. N.a.v. een vraag van Hisse wordt aangegeven dat als deze situatie niet vergunbaar lijkt, deze inderdaad niet wordt meegenomen in de aanvraag. Dit besluit wordt pas in een latere fase genomen, bij de eventuele bestemmingsplanprocedure.

Het tweede rivierkundig doorgerekende scenario is eveneens vergunbaar en kent geen mitsen. Harry vraagt zich af of bij hoge waterafvoeren de te bergen specie niet wegspoelt. Gijs geeft aan dat dat met dat risico alleen rekening hoeft te worden gehouden in de laatste fase van het vullen van een plas (dus wanneer de plas ondiep is).

N.a.v. een vraag van Henny wordt aangegeven dat RWS ook kijkt naar de waterkwaliteit. Het plan zou RWS zelfs kunnen helpen bij het behalen van de Kader Richtlijn Water -doelen. M.n. de nevengeul en hardhoutoobos zijn daarvoor belangrijk.

4. Uitvoeringsplan

Dick presenteert een geactualiseerde versie van een presentatie uit 2015. Helaas is een aantal zaken die m.n. voor omwonenden van belang zijn nog niet uitgewerkt; dat gebeurt later in het proces. Dick nodigt iedereen uit om tijdens zijn presentatie mee te denken, vragen te stellen en aan te geven wat belangrijk wordt bevonden.

Een van de uitgangspunten tijdens het project is transparantie in de communicatie. Er zullen effecten zijn, en deze wil de initiatiefnemer melden en hij wil goed bereikbaar zijn voor vragen en suggesties.

Harry wil graag aan de doelen toegevoegd zien dat er vervuilde specieberging plaats zal vinden. Dick geeft aan dat het licht tot matig vervuilde slib betreft, dat onder besluit bodemkwaliteit (BBK) valt. Volgens Harry was er in het begin sprake van sterk vervuilde slib. Hiervan was echter volgens Dick nooit sprake geweest, daarvoor is locatie Ingen voorzien.

Cor vraagt zich n.a.v. een sheet af of het reëel is om te spreken van de verbetering van de bodemkwaliteit. Als de bagger wordt gestort verbetert de bodemkwaliteit immers niet. Dick geeft toe dat het accurater is om te spreken van verbetering van de leeflaag. De kwaliteit van de verontreinigde grond die er momenteel al ligt - en blijft liggen - verbetert inderdaad niet. Maar door deze af te dekken met minder verontreinigde grond verbetert wel de kwaliteit van de leeflaag/waterbodem.

- **Dick:** voegt specieberging toe aan de doelen (waarbij duidelijk wordt gemaakt dat het licht / matig verontreinigde specie (BBK) betreft) en vervangt 'verbeteren bodemkwaliteit' door 'verbeteren kwaliteit leeflaag' (of waterbodem).

Alfred vraagt naar het risico van kwel. Dit is inderdaad een risico en onderdeel van de MER. Na voltooiing van het project is dit risico geringer dan nu (omdat er nu vooral doorlatend zand ligt en dit wordt afgedekt met veel minder doorlatende baggerspecie). Maar tijdens de zandwinning is er wel sprake van een hoger risico en dit wordt voor de MER in kaart gebracht en tijdens het MER-proces beoordeeld. Dit risico is het grootste als de put helemaal open ligt. Zodra er weer een meter slib is aangebracht is dit risico al weer teruggebracht. Harry geeft aan dat er op zijn erf drie bekende kwelplekken zijn, dus verwacht daar grote problemen.

- **Arnold** nodigt Haskoning uit voor toelichting in de volgende klankbordgroep.

Gijs meldt dat Van Waning nu 500.000 m³ bagger per jaar bergt in de locatie bij Ingen. Het meest verontreinigde deel daarvan is niet geschikt voor de Bosscherwaarden, maar de licht verontreinigde bagger zeker 400.000 m³ per jaar daarvan is dat wel. Daarmee kan snel worden aangevuld en deze markt is relatief groot.

Alfred vraagt verder naar het risico van stof. Dit is van groot belang voor zijn bedrijf, omdat er op het fruit geen stof mag komen. Desgevraagd is met name de periode voor het plukken van het fruit is kritisch.

Dick legt uit dat er geen sprake is van aan- en afvoer van zand en klei over de weg; dat gaat allemaal per schip. Echter, in de eerste fase (als de bovenlaag wordt verwijderd) is er wel een risico op stof. In deze periode wordt in de Bosscherwaarden zelf ook gereden met vrachtwagens (maar niet over de dijk).

Dick toont een animatiefilm die laat zien hoe het proces naar verwachting verloopt. De animatie laat zien dat begonnen wordt in het westelijke deel en daarna het oostelijke deel wordt opgepakt. Beide delen krijgen een eigen tijdelijke aanvoer vanaf de rivier. Al vrij snel na de start worden delen van terrein opgeleverd zoals het inrichtingsplan voorziet.

Alfred vraagt of RWS iets zal zeggen over de tijdsduur. Daar gaat de gemeente echter over. Hisse vraagt zich af wat er gebeurt als er te weinig aanbod is van slib. Gijs legt uit dat je van jaar tot jaar de voortgang kan zien en dus weet voor je begint in oost of de voortgang voldoende is. Cor geeft aan

dat markten onvoorspelbaar zijn voor die periode van 8 jaar en te weinig aanbod hem een risico lijkt. Bovendien luistert de kwaliteit van gecertificeerd industriezand volgens hem nauw. Gijs meldt dat dit in de praktijk makkelijk is te scheiden, dit wordt door Hisse beaamd. Het classificeren van zand zal waarschijnlijk niet in de Bosscherwaarden zelf gebeuren. De winning en berging zullen naast elkaar plaatsvinden, maar dat gebeurt door twee apparaten op enige afstand van elkaar en dat leidt niet tot vervuiling van het zand. De verontreiniging zit bovendien vooral aan de kleinste bodemdelen (dus niet in het zand) zit en blijft zitten. Daarnaast betreft de afzet naar verwachting vooral voor de infrastructuur en dan luistert de kwaliteit minder nauw dan voor stenen.

Omdat er ook een dijkversterking is gepland zou een koppeling met dat project voordelen kunnen beiden. Dit zal worden uitgezocht door Arcadis. Het waterschap heeft hier in het Bosscherwaarden project nog niets over gemeld, maar Dick heeft inmiddels begrepen dat binnenkort grondboringen in de dijk zullen plaatsvinden. Dat zou kunnen betekenen dat het project binnen 1-2 jaar in uitvoering gaat. De klankbordgroepleden geven aan formeel ook nog niets van het waterschap te hebben gehoord.

Grondgebruik

Gerard geeft aan dat er een ronde langs de partijen gaande is t.b.v. het beheerplan en dat bij het grondgebruik de intentie van de Bosscherwaarden BV is om binnen de gestelde uitgangspunten van de bevoegde gezagen zo veel mogelijk rekening te houden met agrarische gebruik.

Er volgt discussie, aangezien Cor hier niet mee uit de voeten kan. Samengevat geeft Gerard aan dat de initiatiefnemer zo goed mogelijk rekening wil houden met gebruikers (eigenaren en pachters) door ruimte ter beschikking te stellen in het noordoostelijke deel voor particulier natuurbeheer en door tijdens de uitvoering in de fasering rekening te houden met de gebruikers. Cor geeft aan dat hij begrijpt dat eigenaren verkopen, maar dat dit voor de pachters/gebruikers geen enkele oplossing biedt. Zij hebben te maken met de fosfaatwetgeving en hebben grond nodig voor hun mest. Die paar jaar dat met hen rekening zou kunnen worden gehouden lost volgens hem niets op. Cor geeft aan meermalen te hebben aangegeven dat dit probleem er ligt en hij is ontevreden over het feit dat hier volgens hem geen aandacht voor is. Als er niet beter naar hem wordt geluisterd vraagt hij zich af of hij in de klankbordgroep wil blijven zitten. Hij suggereert om de consequenties van de keuzes voor de pachters/gebruikers helder aan te geven. Dit zegt Gerard toe, waarbij hij aangeeft dat de besluitvorming uiteindelijk ligt bij de gemeenteraad (c.q. andere bevoegde gezagen). De plannen zijn een invulling van de Groene Contour en passen dus in de wensen van de provincie.

Gerard vraagt of het door hem aan Cor gestuurde overzicht van aandeel agrarisch gebruik in de Bosscherwaarden ten opzichte van het totale areaal klopt of niet. Ook vraagt Gerard of Cor partijen heeft gevonden met interesse om betrokken te raken bij het particulier natuurbeheer. Cor antwoordt dat hij daarvoor eerst wil weten wat er dan mag (bijv. uitrijden mest) en wat voor subsidies mogelijk zijn.

- **Gerard** adresseert het punt van het grondgebruik (op hoofdlijnen in het Beheerplan en in meer detail op de plek waar het thuis hoort).
- **Gerard** geeft door aan Cor wat er in de NO hoek mogelijk is en waar aan moet worden gedacht bij mogelijke beheersubsidies.
- **Cor** laat weten of het hem door Gerard gestuurde overzicht van het grondgebruik klopt.
- **Cor** zal na ontvangst van verdere informatie over de mogelijkheden in de NO hoek nogmaals polsen of er interesse is om bij te dragen aan het particulier natuurbeheer.

Ton vraagt zich af of wordt gekeken naar de grondmobiliteit in de omgeving. Zo is de provincie eigenaar van de Grote Maat en daar liggen aardig wat hectares. Volgens Cor zijn deze hectares allemaal nodig voor de Lunenburgerwaard.

Hisse vraagt zich af of aan de gemeenteraad een keuze wordt voorgelegd, zoals bijv. de twee opties in de NO hoek. Dat is inderdaad een mogelijkheid. De vraag wordt gesteld wie straks eigenaar wordt van het gebied. SBB is al gedeeltelijk eigenaar en heeft interesse getoond, maar het speelt pas over een aantal jaren. Mocht er geen andere eigenaar worden gevonden dan blijft Van Waning zelf

eigenaar. Gijs geeft aan dan – net als overigens het beleid is van SBB – veel ruimte te willen geven voor betrokkenheid vanuit de omgeving. Harry geeft aan nog steeds geen antwoord te hebben gehad op zijn vraag naar referentieprojecten met slibstort. Deze zijn echter te vinden in het meegezonden concept Inrichtingsplan.

De voorzitter geeft n.a.v. de kritiek van Cor en Harry aan dat de klankbordgroep bijeenkomsten in de praktijk vaak bestaan uit veel informatievoorziening vanuit het project en vragen vanuit de leden van de klankbordgroep. Maar dat klankbordgroepsleden ook zelf onderwerpen kunnen inbrengen. Vorige keer is afgesproken dat aandachtspunten, zorgen, etc. per mail aan Jan Willem kunnen worden gestuurd en dit aanbod staat uiteraard nog steeds.

5. Beheerplan

Stroming is bezig met een ronde langs de verschillende belanghebbenden. Tijdens de volgende klankbordgroep bijeenkomst zal het Beheerplan worden besproken. Er wordt op gemikt om voor die tijd een versie ter informatie en voor commentaar rond te sturen aan de leden van de klankbordgroep. N.a.v. een vraag van Henny meldt Gerard dat de gemeente o.a. wil dat er in het Beheerplan iets wordt opgenomen over de contractvorm.

Er volgt een discussie over de hardheid van de uitvoeringsperiode. Aangegeven wordt dat de 8 jaar een eis is van de gemeente en niet een wens van de initiatiefnemer. Gijs geeft aan 8 jaar te kort te vinden. Dit soort projecten duurt altijd langer dan 8 jaar. Cor wil weten hoeveel jaar Gijs realistisch vindt. Gijs kan niet een precies aantal jaren noemen, maar geeft aan dat de belangen voor alle betrokkenen parallel lopen (het is voor Van Waning ook gunstig het project zo spoedig mogelijk op te leveren) en de omstandigheden gunstig (zeer concurrerende ligging van het gebied, aantrekkelijk aanbod specie, al flinke stromen die nu naar Ingen gaan en dan naar de Bosscherwaarden kunnen en veelbelovende contacten met nieuwe aanbieders). Uiteindelijk is het aan de Bevoegde Gezagen om een besluit te nemen over de periode.

Tot slot geeft Harry aan in de notulen opgenomen te willen zien dat hij na vanavond alleen maar zit met vragen en dat hem niets helder is geworden. De voorzitter zegt toe deze opmerking op te nemen in het verslag.

6. Verslag klankbordgroep 21 april 2016

Dit wordt goedgekeurd zonder wijzigingen.

7. Rondvraag

Hisse wijst er op dat er een omgevingsvisie van Wijk bij Duurstede, Bunnik en Houten ter inzage ligt. Henny geeft nog wat aanvullende informatie. In deze visie staat e.e.a. over de uiterwaarden.

Henny vraagt wat er precies is gewijzigd in de laatste versie van het Inrichtingsplan. Arnold geeft aan dat hij desgewenst een versie zal rondsturen waarin de belangrijkste inhoudelijke wijzigingen zijn gemarkeerd. Daar hebben de leden van de klankbordgroep inderdaad behoefte aan.

- **Arnold** markeert in het Inrichtingsplan de belangrijkste inhoudelijke wijzigingen en stuurt deze versie rond aan de leden van de klankbordgroep.

De volgende bijeenkomst van de klankbordgroep wordt maandag 19 september 2016, 19.30-21.30 uur. Deze datum kan worden aangepast indien de MER-stukken vertraging oplopen.